

YHTEINEN RUOKAPÖYTÄ-KESKUSTELUFOORUMI

Kokous 9.4.2021 klo 14-16, kokous pidetään Zoom-etäyhteydellä, liittyminen klo 13:30 alkaen.

Osallistujat:

- xPuheenjohtaja: Reijo Karhinen, vuorineuvos
- x1. Varapuheenjohtaja Jari Leppä, maa- ja metsätalousministeri
- x2. Varapuheenjohtaja Jaana Husu-Kallio

Jäsenet:

- xHenri Alen, keittiömestari
- xTommi Hasu, maatilayrittäjä
- xMari Heikkilä, markkinointiviestintäpäällikkö
- ~~Mikko Helander, pääjohtaja~~
- xAnnikka Hurme, toimitusjohtaja
- xKaisa Karttunen, tutkija, maa- ja metsätieteiden tohtori
- xAnne Korkiakoski, hallitusammattilainen
- xJohanna Mäkelä, dekaani
- xSeppo Paavola, hallituksen puheenjohtaja
- xJuha Salin, maatilayrittäjä
- xJohanna Smith, vihannesviljelijä
- xTiina Varho-Lankinen, maatilayrittäjä
- xEerikki Viljanen, maatilayrittäjä
- xChristoph Vitzthum, konsernijohtaja
- xHannu Krook, pääjohtaja

Sihteeri:

- ~~Riikka Knaapi, erityisasiantuntija~~
- Minna Huttunen, neuvotteleva virkamies

Viestijä:

- ~~Tea Rantanen, viestintäasiantuntija~~

Lisäksi:

- xSatu Haapaniemi, erityisavustaja
  - xMinna-Mari Kaila, ylijohdaja, osastopäällikkö
  - xAnna-Leena Miettinen, yksikön päällikkö
  - xAku Korhonen, lainsäädäntöneuvos
  - xTimo Halonen, neuvotteleva virkamies
- Demos Helsinki: Tuuli Kaskinen, Jussi Laine, Leena Alanko ja Otso Sillanaukee

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14.

Todettiin verkkokokouksen osallistujat. Toivotettiin Yhteiseen ruokapöytään tervetulleeksi Hannu Krook. Lyhyt muistutus Yhteisen ruokapöydän roolista: jäsenenä koko

ruokajärjestelmä ja rooli kuin ruokajärjestelmän ”hallitus”, joka johtaa kokonaisuutta, näyttää strategista suuntaa, edistää yrityksen etua ja edesauttaa yrityksen menestystä auttaa yritystä rakentamaan kestävästä kilpailuetua, olla yrityksen strateginen resurssi, pitää katse vahvasti tulevaisuudessa. Ruokajärjestelmä on vahvassa murroksessa. Yhteisellä ruokapöydällä on parhaat mahdolliset edellytykset käydä strategista keskustelua ja tavoite toimia ’ajatusjohtajana’.

Kesäkuun kokouksessa voisimme varata aikaa ja jatkaa keskustelua YRP:n roolista.

2. Edellisen kokouksen (24.2.2021) muistion hyväksyminen

Merkitään tiedoksi. Korjataan osallistujaluetteloon Anne Korkiakoski ja Christoph Vitzthum.

3. Ministerin ajankohtaiskatsaus

Maatalous on tulevaisuuden elinkeino, joten Yhteisen ruokapöydän työ on vahvasti tulevaisuussuuntautunutta. Suomi on voittanut maailmanmestaruuden 113 maan vertailussa liittyen ruokaturvaan. [Global Food Security Index 2020](#). laitto eri maat järjestykseen 59 eri mittarin avulla. Ruokaturvaa mitattiin mm. tarkastelemalla ruoan kohtuullista hintaa, saatavuutta, laatua ja turvallisuutta sekä myös luonnonvarojen kestävästä käytöstä ja resilienssiä. Suomen pokkaama ykkössija, eli maailmanmestaruus ei ole tullut ilmaiseksi vaan vaatii koko ruokajärjestelmältä panostuksia, siis jokaiselta teiltä ja siksi lisäarvon saaminen tästä on erittäin tärkeää. Ilmastorahaston ensimmäisestä sijoituksesta sijoitusyhtiö Solar Foodsiin kertoo uuden teknologian merkityksestä ruoantuotannossa. Julkisuudessa on esitetty tulkinta, että uusi tapa tuottaa energiaa ja proteiinia uhkasi maatalouttamme, tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa. On laskettu, että tarvittaisiin 140 Olkiluodon kokoisen ydinvoimalan verran energiaa, jos tuottaisimme kaiken Suomessa syödyn ruuan laboratorio-oloissa. Pelloiltamme saatava sato on siis ylivertainen aurinkoenergian tuote, joka kasvaessaan sitoo valtavat määrät hiilidioksidia. Tähän energiatehokkuuteen ei päästä muilla tuotantotavoilla, kuin luonnonlaeilla. Vastakkainasettelu on turhaa.

Kevät on ollut koronan johdosta edelleen poikkeusaikaa ja se on merkinnyt monelle yrittäjälle – erityisesti tässä pöydässä ravintolayrittäjille – elinkeinon harjoittamisen laittamista tauolle.

Kyse on äärimmäisestä keinosta, kun puututaan elinkeinonvapauteen ja voin vakuuttaa, että näitä toimia ei tehdä kevyin sydämin, koskaan. Meidän periaatteemme on ollut, että yhdenkään terveen yrityksen ei tule kaatua koronan takia ja siksi korvaukset tulee olla täysimittaiset. Tukimuotojen viilaaminen ja tarkempi kohdentaminen taloudellisten vaikeuksien voittamiseksi on onnistunut osittain. Onneksi rokotusvauhti kiihtyy ja kevään myötä tilanne vaikuttaa paremmalta. Pelastetaan kesä ja pyritään normaaliin. Suomen kestävä kasvun ohjelmassa tulemmekin tekemään merkittäviä satsauksia juuri digitalisaatioon ja uusiutuvaan energiaan, kuten biokaasuun.

Vielä kaksi tämän kevään isointa asiaa; eläinten hyvinvointilaki ja CAP-suunnitelmamme viimeistely. Molemmat kokonaisuudet tulevat entisestään vahvistamaan Suomen

kokonaiskestävä ruuantuotantoamme ja tekemään meistä myös globaalisti edelläkävijöitä. Yhteisen ruokapöydän tehtäväksi jääkin muuntaa vastuullisuus euroiksi. Kestävän kasvun ohjelman panostukset ovat iso mahdollisuus ja tärkeitä yhteiskunnan avautuessa koronan jälkeen, kun markkinoiden uusjako käynnistyy.

4. Tiedon hyödyntäminen – pilotti kala-alalta

Huttunen ja Halonen esittelivät tiedon hyödyntämistä konkretisoivan kalapilotin.

Keskustelussa Heikkilä muistutti Suomen kala-alan taustoista. Suomessa kala-ala on liha-alaa jäljessä. Koronakeskusteluissa on kala unohdettu ja keskitytään puhumaan kasviksista sekä punaisesta lihasta. Suomessa kalaa tuotetaan 12 milj kg/v vs naudanlihaa 80 milj kg/v, mutta globaalisti vesiviljely on ohittanut naudanlihan tuotannon. Megatrendit, terveellisyys, ekologisuus ja vastuullisuus tukevat kala-alan mahdollisuuksia ja Suomelle on iso mahdollisuus kehittää kotimaista kalataloutta: suomalaiset syövät paljon kalaa (top 4 Euroopassa). Kala pitää saada markkinoille nopeasti ja oikeaan hintaan. Pilotissa esitetty applikaatio helpottaa kalastajan myyntityötä, parantaa kuluttajan tietojen saantia (läpinäkyvyys) ja ennen kaikkea auttaa vienninedistämistoimissa. Suomen 180000 järveä ja pitkät etäisyydet edellyttävät applikaation kaltaista yhteistyötä. Jäljitettävyyden avulla myös harmaan talouden torjunnassa.

Krook kertoi, että kalaa voisi myydä laajemmin ja lähikaupan kala pakastetuotteet voisivat olla laajemmat. SOK on pohtinut paljon, että kalaa voitaisiin myydä laajemmalla valikoimalla, jos tuotekestävyys olisi parempi. Ruotsissa ja Yhdysvalloissa ymmärretään, että pakastamalla kuluttajalle kala on usein tuoreempaa. Ruokakulttuurin muutos on yksi tarvittava muutoksen ajuri sillä kuluttajien tottumukset vaihtelevat maittain ja muutos vie aikaa.

Hanketta seurataan ja loppuvuonna 2021 palataan etenemiseen.

5. Asiakslähtöisyys – kysyntälähtöisyys vahvemmin mukaan ruokajärjestelmään

Uusi alku –raportti huomioi, että suomalainen järjestelmä on tuotantopainotteinen ja suomalaisiin ruokajärjestelmiin tarvitaan lisää kysyntälähtöisyyden kulttuuria. Asiakas on 2020-luvun vahva disruptiivinen voima: uutta teknologiaa hyödyntävä asiakas johtaa globaalia murrosta omien arvojensa mukaisten valintojen kautta.

Keskustelua pienryhmissä Demoksen johdattamana asiakslähtöisyydestä: mitä voidaan laittaa liikkeelle, mikä olisi juuri nyt hyödyllistä ja mahdollista asiakslähtöisyyden edistämiseksi. Yhteenvetona päädyttiin neljään ruokajärjestelmän kysyntälähtöisyyttä vahvistavaan toimenpiteeseen: 1. Yhteinen dokumentaatio tulevaisuuden kuluttajien tarvetiloista 2. Innovaatiotuki tuottajille 3. Tieto alkutuottajilta paikallisesta ruoasta mobiiliin asiakkaille 4. Suomalaisen ruoan vahvuuksien viestintä kuluttajille.

Seuraavassa kokouksessa jatketaan aiheen konkretisoimisella.

6. Seuraava kokous

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

kesäkuu keskiviikko 9.6. klo 10.00 -12.00
elokuu keskiviikko 18.8. klo 10.00 -12.00
lokakuu perjantai 22.10. klo 14.00 -16.00
joulukuun keskiviikko 1.12. klo 10.00 -12.00

7. Kokouksen päätös

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja painotti, että Yhteisen ruokapöydän jäsenistöllä on osaamista, joka mahdollistaa etenemisen: tulevaisuudenlukutaito, viestiminen ja pilotti asiakaslähtöisyydestä (kalapilotin tapaan).